

G U E R Z

*Var sujet Yan Guilchin, Maharit Riou, e bried,
ha Sasanna Riou, o nizez, demeure a Barros
Plouguiel, assassinet gant Yan ha Lauranç
Tregoat, deus ar memes parros.*

M'Ho ped a greis va c'halon, Jesus, Salver ar bed,
Da rêi din gouir sclérijen da bosl va speret,
Evit m'ellin discléria d'ar bobl en guirione
Ar maleur so aruet n'en deus qet pell aboe.

En qichen Croas Kousy, evit henvel ar plaç,
E zeo aruet ar maleur, pehini a zo bras :
Yan Guilchin ha e bried en a zy zo lazet ;
Un nizez a voa gante, a bemzec vloas oajet.

Unan a c'houlen digor da gaout tan da fumi,
Yan Guilchin a dal an tan a deu da zigueri :
-Allas ! én na vouie qet, pa zigoras e zor,
En devoa-by digoret d'e vrasa adversour.

En compagnunes an de en deus gouennet digor,
Herves a zo aruet, e voa ar malfetour
Pehini en devoa dessign dre e dol venjamant
Da laza an tri den-mâ en eur memes instant.

Evel ma tigor an nor d'e eneniet bras,
Er scojont qer-maletrus ha mar coe var ar plaç,
Siouas, ar paour Yan Guilchin d'an douar hep appel,
Ha sqei a rejont aré, ma neus ranqet mervel.

E bried, Maharit Riou, a dosteas dezo,
Dre gomzou carantezus e c'houlennas oute

Ur pennadic a amzer d'en em gouvertissa
Ous Jesus, hon Redemptor, qent mont eus ar bed-mâ.

Ma elje n'em gouvertissa eus a greis e c'halon
Ous Jesus, hor c'honductor, ha gotir Roue an Tron,
Hac ous ar Verç'hes Vari, Rouanes an Alez,
Ma c'hantreo er joayou goude fin e buez.

Unan eus an tyrantet a lar d'an hini a scoe,
Na chomje qet da zelaou ar seurt rêsoniou-se,
Pe e vanco an tol da ober, ha tud a dremeno,
A laqay hor c'hemeret, hac hor bomp ar maro.

Evel ma clêvas an tyrant ar den-mâ o prezeg,
He ziou vrec'h hac e venvec e scroches en deus savet :
Sqêy a ra qen maleurus varnei adreus he fenn,
Ma reuq coea d'an donar ous o zreid da vervel.

Cri a vije ar galon, ha cri ma na voelje,
A vije bet o clévet ar buguel voa gante
O c'houlen abalamour da Bassion Doue,
Ous an tyrantet cruel humblamant he buc.

Goul a ra ous ar Verç'hes hac ous Doue pardon,
Hac ous an dud miserabl e e'houl compassion,
Respont a rejont dezi: beza po da vue
Qen omp bomp fin deus honmân e pezo a zele.

Homân co ar glac'har, comprenit, christenien,
E devoa ar buguel-mâ c'hoas o c'hortos mervel...
O velet laza an daou den o veuzi en o goad,
Hep ma contante furi an tyrantet ingrat.

Unan an dud miserabl en deus dei prononcet
Laret hac hi a aneôa qen ma vije scôet :

Ia, emei, m'ho heneo assur a dra certen;
Mes lezit va huc ganén, n'ho tiscuillin hiqen.

Evel ma clêvas an tyrant anezi o javaret
Certen oc'h anevetân, en deus-hy bet scôet :
Terri ra ur vrec'h dezi, hep caout compassion,
Sellit furi an tyrant hac e oll ardisson.

Vel m'en deus-hi discaret e crog er forc'h houarn,
 E sqêy var he fenn treus-tre, qen e za d'an douar;
 An nep n antre en o mesq al lun var ar beure,
 O deus laret dirazôn e voa gouir qementse.

Goude coll o buez, c'hoas an tyrantet cruel
 Evit dont d'o massaci e crogjont er scabel,
 Da vriša o oll memprou, da ziguerrî o fenn:
 Emàn eo ar maleur incroyabl, christenien.

Cetu er memes instant an tri den-nâ lazet:
 Considerapla maleur, hep rêson na sujet!
 N'ouffet qet disclêria brassoc'h crim na maleur,
 Eguet a zo àrruet er barros a Blouguiel.

Speret-Santel, deus an ên roit din sclêrijen
 Da zisclêria qent finissa dirac ar gristenien
 Piou a so qiriec d'an tri den hep sujet da vervel,
 Penos eo recompanset an tyrantet cruel.

Disclêriomp ar recompanç o deus an enemiet
 Demeus ar c'hrim detestabl o deus bet comettet,
 E laza, e vassaci tri den nep sujet na rêson,
 Receo a reont ar suplic'abeuts Doue'guirion.

Goerc'hes gloriôs Vari, Mam a gompassiôn,
 Rouanes an oll Æles, roit din an ardisson
 Da henvel dirac ar bobl an daou den miserabl
 A zo bet cos d'ar maleur: Yan ha Lauranç Tregoat.

Pemzêc dez int bet er guær goude grêt o dorfet,
 Gonêt e voant gant Satan har e oll gonsortet,
 Hac a ro dê da gredi n'o dije nep scandal
 Evit beza cometet ur c'hrim qen disleal.

An drizecyet a vis meurç e zint bet qemeret,
 Ha conduet d'ar prison eguis criminalet;
 Hac evel mac'h antrejont d'eo e voe presantet
 An armou maleurus-màn pere ameus hanvet.

Goulennet e voe oute hac int o anafoa;
 Hoc'h acqjessi teir guech na respontont netra.

Jesus-Christ, hon Mestr divin, cablus en o leqe,
Qen na ellent get prezeg a cnep guirione.

Deiz marc'hat a Landreguer e zint bet partiet,
Conduet da Lannion eguis criminalet :

Hac o armou maleurus aroc d'eo pen-da-ben,
Ma crie an dud venjanç, o tonet da gompren.

Pa antrejont er prison'e voent interrojet :

Laret d'eo e vurmure o farros a cnep ;

Cablus en em leqeent pa discoet diraze

An-armou maleurus-màn e voant bet crog ennie.

Condaonet voent da zouguen an daou venvec cruel

Teir guech aben tri marc'hat d'ober an dro da guær,

O sonjal ober dezo en em gonvertissa,

Ha dont d'ansavi ar c'hrim e voant qiriec dezàn.

An aerouant furius a voa en o c'hichen,

Hac a rê d'eo da gredi e voant prest da vervel ;

En instant ha ma sonjent e vijent punisset,

Hac o tevel var ar c'hrim n'o dije droug abet.

A Lannion da Voengamp e zint bet conduet,

Garottet gant ur chaden cri ha digar meurbet ;

Ha deus an eil q'er d'eben, bete fin o bue,

Evit henvel ar recompanç prepaet evite.

An deirvet nos m'o devea en Goengamp da possi,

Ober a rejont concour oa c'hout penos deserti :

Ma c'hallemp caout hon lanç, emeze, da dec'hed,

Ec'h astense hor bue, ne ranqemp get c'hoas mervel.

Dre ur prenest e c'hejont en avis deserti ;

Prest e voent appercevet, ha ma savas ar c'hri :

Ar jolier, an archerrien o deus o arrêtet,

Ha laqet en ur c'hachot, hac o daou houarnet.

A Voengamp da Sant-Briec e rancjont partia,

Elec'h m'o deus recevet o setanç diveza :

Unan ané so marvet, hac eguile so bet

Tri mis anter var e lere'ls bep beza distrujet.

Aboc ar c'hoeccevet de deus a vis guengolo,
 Herves a meus entetet, e zeo laqet d'ar mab;
 Goerc'hes gloriüs Vari, hon gour avocades,
 Procurit dirac ho Mab evit ur pec'her qes.

Pa deus deus ar prison da vonet da vervel,
 E voe goulennet outàn gant e gontuerien.
 Qent ma vije delivret hac én disculie den :
 Netra n'en deus respontet, nemet plega e benn.

Pa voe eru var ar chaffot en e za ê savet ;
 Truezus bras ous an ên en deveus het sellet :
 Juntri a eure e zaouarn ha plega varneze,
 D'ar chaffot evit renta da Zoue e ene.

Jesus-Christ, me a c'houlen m'o devo recompanç
 Goude ober pinijeu en ên rejouissanç ;
 Jesus, Salver adorabl, bezit truez oute,
 Ha placit-int, me ho ped, o femp en gloar an ên.

Esperi a ran o deus grêt calz deus a binijen :
 Jesus, consolit qement en deus goeil blaneden ;
 Me a reget m'o devo bet a greis va c'halon
 Digant Doue qent mervel ur gour gontrition.

Ha m'o devo bet ar graç d'en em humilia
 Demeus a greis o c'halon qent mont ous ar bed-màn,
 Ous Jesus-Christ, hon Zalver, ous hor vam ar Verc'hes ;
 Graç d'eo da veza en hent eus o zilvidiguez.

Selaouit, eos ha yaouanq, ha grit reflexion
 Var ar maleur-màn a dle antren en ho calon :
 En delivranç d'o ene leromp un *De profundis*,
 Ma plijo gant va Jesus beza oute truezus.

An nep a fell dezàn gout petra so qiriec
 D'ar maleur epouvantabl en Priel arruet,
 Abalamour d'eur pez douar a yê en ferm gante
 En deus grêt an dud maleurus dezi coll e bue.

Goulennomp digant Doue goude fin hor bue
 Ar c'hraç d'en em aravezout en joaustet an ên,

Evit ma c'hellomp assambles meuli hor gouir Autrou,
Cana er gloai canticou caer ha meulodiou.

Assambles gant an oll Zent ha gant an oll Aele,
En honor d'hor c'honductor Jesus gouir Vab Doue,
Ha d'ar Verc'hes glorius, pini so dez ha nos
Oc'h intercedi evidomp ebars er barados.

CANTIC

EN HONOR

D'AN ITRON VARIA A VOUIR-SICOUR,

DEUS AR GUER A VOENGAMP.

Var ton nevez *Santez Anna ar Palud*.

DIVAR pennou va daoulin me e ya da c'houlen
Digant ar Speret-Santel deus an ên sclêrigen
De gomposi ur C'hantic herves ma santimant,
En enor an Itron Varia Gouir-Sicour a Voengamp.

Me ho ped, pelerinet a bevar c'horn ar vro,
A Dreguer hac a Leon, a Voenet, a Guerneo,
Dent oll a greis ho calon da gaout ho Mam santel,
A receo ar pouvoariou a zaouar hor Salver.

Ne zeus plac e Breis-Isel d'ar Verc'hes batisset
Hac a ve darempredet gant ar belerinet,
Evel an Itron Varia a Gouir-Sicour a Voengamp,
Ar brillanta stereden a so er firmamant.

Beza e deus ar pouvoar digant Salver ar bed
Da rêi ar soulajamant d'an oll dud afflijet,
Qement en'em'adreso dezi a vouir galon
E lagay fin d'o zourmant ha d'o affliction.

7
Conrach deomp, oll christenien, evit mont e bete
Da renta dêi ar visit gant gonir humilite;
Hi so hor Mam a drues hac a ro ar pardon
D'an nep a deu d'er goulen eus a greis e galon.

Rêi a ra ar sclêrijen d'ar re a so privet,
Ar c'hlêved d'ar re bousard, d'ar re gam ar c'hezet;
Yec'het d'an dud languissant, d'ar re vud ar parlant,
Da guement a so afflijet e ro soulajamant.

Itron¹ Varia Vouir-sicour, d'c'h en em adressan;
Roit d'am speret al lumier da ellout disolêria
Ar poent ma mân ar Pardon hac an induljançou
Ehars an ilis santel da guement e fedo.

Ar savanta den so het nac a vezo biqen,
N'eo qet evit lavaret na qenebeut compren
An nombr eus ar miracloa a ra hor Mam santel;
Sonten an oll bec'herien er bed universel.

Tostait, asistantet a hep condition,
Cetu amâ ar poent bloas ma medi ar Pardon:
Ar Sul qenta a viscoas demeus a vis Guelen
E mân an induljançou evit ar bec'herien.

An nep a govessayo hac a gomunio
Epad ar solemnite certen a c'honeo
Pemp cant devez a bardon hac ar boneur ouспен;
Ar joayon da jouissa goude o fingen.

Pedennou, sacrificou evit an anaon
A had pêvar mis amzer goude deiz ar Pardon:
Dirac an Itron Varia Vouir-Sicour beniguet,
Eaqêt a greis o c'halon gant ar belerinet.

Goerc'hes glôrius Vari, hor Mam hac hon Itron,
Ohtenet, me ho suppli, ho penediction
Var an oll belerinet a deu da visita
Ar plac santel ha da rêi o offrançou enna.

Habitantet a Voengamp, a dro var dro dezi,
Eurus eo an douar ma jouissit enna;

Gandé'h emâ an tenzor ar c'haera so er bed
An Itron Varia a Vouir-Sicour, Mam ar heterinet.

Me a ya, qent finissa, var bennou va daoulin
Da saludi ar Verc'hes, Mam santel ha divin,
D'en em reconcilia ha da c'houlen pardon,
Qent evit dispartia deus an tenzor guirion.

Pardon, Itron Varia Vouir-Sicour biniguet,
Grit deomp ober pinijen da baea hon pec'het,
Evit, goude hor maro, ma momp-ni ar boncur
Da jouissa assambles er joayou eternal.

Goerc'hes glorius Vari, hor gourir Avocades,
Procurit dirac ho Mab evit ar pec'her qes,
O goulen-a vouir galon pardou digant Doue,
Da c'hortos en em velet e joaustet an ên,

Ar pempet deiz varniguent demeure a vis c'hoerrec,
Er bloas mil eiz cant penizec, evit expliga selêr,
Dirac ar bobl en antier e zeo het composet
Ar C'hantie spirituel d'ar Verc'hes biniguet.

En hano an Tâd, ar Mab, hac ar Speret-Santel,
Tri ferson deus an Driadet a reno eternal,
Bet truezeus va eue, e zâu da finissa :-

Graç deomp oll d'en em velet e traounyen Josapha.

F I N.

E-Montreal: eus a Imprimeri LEBLANC.